

Tillämpningsanvisningar

OPF-KL

Kommunstyrelsen

Strategi

Plan/program

Riktlinje

» Regler och instruktioner

Fastställt av: Kommunstyrelsen § 250 (utifrån KF beslut § 116/2014-06-17) samt bilaga
kommunfullmäktiges beslut 2011-05-16 KF § 70

Datum: 2016-12-14

För revidering ansvarar: Kommunstyrelsen

För redaktionella ändringar ansvarar: Personalchef

För eventuell uppföljning och tidplan för denna ansvarar: Personalchef

Dokumentet gäller för: Nyttillträdda förtroendevalda from 2015-01-01

Dokumentet gäller till och med: 2020-12-31

Inledning

OPF-KL(Omställningsstöd och pension för förtroendevalda) gäller för förtroendevalda som väljs för första gången i samband med valet 2014 samt för heltidspolitiker som tillträtt uppdrag under 2014. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt, även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag i kommunen inte omfattas av PBF, PRF-KL eller andra pensionsbestämmelser.

Förmåner i OPF-KL

OPF-KL består av följande förmåner:

Omställningsstöd

- Aktiva omställningsinsatser
- Ekonomiskt omställningsstöd
- Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Pensionsbestämmelser

- Avgiftsbestämd ålderspension
- Efterlevandeskydd
- Sjukpension
- Familjeskydd

Vilka förmåner har en förtroendevald rätt till

Förtroendevald med sammanlagda uppdrag på minst 40 procent omfattas av samtliga ovanstående förmåner.

Fritidspolitiker med sammanlagda uppdrag på under 40 procent omfattas av avgiftsbestämd ålderspension och efterlevandeskydd.

Utbetalning av förmåner sker efter skriftlig ansökan enligt pensionsmyndighetens anvisningar.

Pensionsmyndighet

Pensionsmyndighet är kommunstyrelsen.

Omställningsstöd

Aktiva omställningsinsatser

Rätt till aktiva omställningsinsatser enligt OPF-KL. Nedanstående villkor ska vara uppfyllda:

- Uppdrag i kommunen på minst 40 %.
- Minst 4 års sammanhängande uppdragstid i kommunen vid avgång.
- Inte fyllt 65 år vid avgången.

Aktiva omställningsinsatser

- Förtroendevald ska erbjudas möjlighet till aktiva omställningsinsatser på liknande sätt och i jämförbar omfattning som gäller för anställda i kommunen.
- Exempel på aktiva omställningsinsatser kan vara:
 - rådgivning och vägledning
 - kostnader för viss kortare utbildning eller praktik
 - finansiering av kurslitteratur
 - hjälp att starta eget företag

Ansökan

- Förtroendevald ska lämna skriftlig ansökan till kommunens pensionshandläggare om aktiv omställningsinsats senast 3 månader efter avgången från uppdraget. Ansökan vidarebefordras till kommunstyrelsen.
- Den förtroendevalda anger själv, i den mån det är möjligt, vilken typ av aktiv omställningsinsats som önskas och ungefärlig kostnad för denna.
- Blankett för ansökan finns hos Personalenheten.

Beslut

- Beslut om aktiv omställningsinsats sker efter övervägande i varje enskilt fall, med beaktande av den förtroendevaldes individuella förutsättningar och behov.
- Beslut fattas av pensionsmyndigheten.

Information

- Kommunen ska i samband med att en förtroendevald avgår från uppdraget informera om de regler som gäller för omställningsstöd.

Ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till aktiva omställningsinsatser enligt OPF-KL. Nedanstående villkor ska vara uppfyllda:

- Uppdrag i kommunen på minst 40 %.
- Minst 1 års sammanhängande uppdragstid i kommunen vid avgång.
- Inte fyllt 65 år vid avgången.

Regler för ekonomiskt omställningsstöd

- Varje år i uppdraget ger rätt till utbetalning i 3 månader.
- Maximal utbetalningstid är 3 år och sker längst till och med månaden innan den förtroendevalda fyller 65 år.
- Ekonomiskt omställningsstöd beräknas på årsarvodet före avgångstidpunkten.
- Storleken på omställningsstödet är 85 % under de första två åren och med 60 % år tre.
- Det ekonomiska omställningsstödet ska samordnas/minskas med förvärvsinkomster, med undantag för 1 prisbasbelopp per år.
- Omställningsstödet upphör om den förtroendevalda får nytt uppdrag i kommunen eller landsting/region eller i Riksdagen/regeringen.
- För att få ekonomiskt omställningsstöd krävs egen aktivitet från den förtroendevalda i syfte att hitta försörjning.

Ansökan

- Förtroendevald ska lämna skriftlig ansökan till kommunens pensionshandläggare om ekonomiskt omställningsstöd snarast, dock senast 3 månader efter avgången från uppdraget. Utbetalningen sker retroaktivt från avgången.
- Har ansökan kommit in senare än 3 månader efter avgången beviljas ingen retroaktiv utbetalning, utan endast utbetalning under återstående tid av den fastställda utbetalningstiden enligt ovanstående regler.
- Blankett för ansökan finns hos Personalenheten.

Aktivitetsrapport

- Den förtroendevalda ska lämna en aktivitetsrapport en gång per kvartal där personen redovisar vad som gjorts för att hitta egen försörjning. Rapporten lämnas senast 2 veckor in på nästkommande kvartal till kommunens pensionshandläggare för vidare befordran till kommunsstyrelsen. Dock krävs ingen sådan under de första 3 månaderna med ekonomiskt omställningsstöd.
- Om den förtroendevalda inte sökt lämpligt arbete, inte tagit erbjudet arbete eller inte rapporterat inom föreskriven tid kan den förtroendevalda bli skyldig att återbetala hela eller delar av det utbetalda omställningsstödet.
- Det är pensionsmyndigheten som beslutar ifall kravet på egen aktivitet inte uppfylls och kan stoppa utbetalningen genom att meddela Personalenheten detta.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till aktiva omställningsinsatser enligt OPF-KL. Nedanstående villkor ska vara uppfyllda:

- Uppdrag i kommunen på minst 40 %.
- Minst 8 års sammanhängande uppdragstid i kommunen vid avgång.
- Fyllt 61 år men inte 65 år.

Regler för förlängt ekonomiskt omställningsstöd

- Betalas ut tidigast från 61 års ålder och endast i direkt anslutning till att ekonomiskt omställningsstöd upphör.
- Det förlängda omställningsstödet beviljas och betalas ut för 1 år i taget, dock längst till och med månaden innan den förtroendevalda fyller 65 år.
- Det förlängda omställningsstödet beräknas på årsarvodet före avgångstidpunkten och storleken är 60 %.
- Det förlängda omställningsstödet ska samordnas/minskas med förvärvsinkomster.
- Omställningsstödet upphör om den förtroendevalda får nytt uppdrag i kommunen eller landsting/region eller i Riksdagen/regeringen.
- För att få ekonomiskt omställningsstöd krävs egen aktivitet från den förtroendevalda i syfte att hitta försörjning.

Ansökan

- Förtroendevald ska lämna skriftlig ansökan till kommunens pensionshandläggare om förlängt ekonomiskt omställningsstöd årligen senast 2 månader innan rätten till förlängt omställningsstöd inträder.
- Blankett för ansökan finns hos Personalenheten.

Aktivitetsrapport

- Den förtroendevalda ska lämna en aktivitetsrapport en gång per kvartal där personen redovisar vad som gjorts för att hitta egen försörjning. Rapporten lämnas senast 2 veckor in på nästkommande kvartal till kommunens pensionshandläggare för vidare befordran till kommunstyrelsen.
- Om den förtroendevalda inte sökt lämpligt arbete, inte tagit erbjudet arbete eller inte rapporterat inom föreskriven tid kan den förtroendevalda bli skyldig att återbetala hela eller delar av det utbetalda omställningsstödet.
- Det är kommunstyrelsen som beslutar ifall kravet på egen aktivitet inte uppfylls och kan stoppa utbetalningen genom att meddela Personalenheten detta.

Beslut gällande ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd

- Personalenheten bedömer om reglerna om ekonomiskt omställningsstöd uppfylls.
- Kommunstyrelsen beslutar ifall utbetalningen ska upphöra i de fall kravet på egen aktivitet inte uppfylls.

Samordning

- Den förtroendevalda är skyldig att lämna in inkomstuppgift för varje månad som rätt till omställningsstöd finns, oavsett om det viss månad är 0 kronor. Inkomstuppgiften är en förutsättning för utbetalning och lämnas till kommunens pensionshandläggare.
- Utbetalning sker innevarande månad. Om inkomstuppgiften inte lämnats senast den 15:e nästkommande månad, stoppas utbetalningen till dess att inkomstuppgift inkommit. Retroaktiv utbetalning kan endast ske 3 månader bakåt.
- Blankett finns hos Personalenheten.

Information

- Kommunen ska i samband med att den förtroendevalda avgår från uppdraget informera om de regler som gäller för ekonomiskt omställningsstöd och för förlängt omställningsstöd.

Pensionsbestämmelser

Rätt till pensionsbestämmelser enligt OPF-KL. Nedanstående villkor ska vara uppfyllda:

- Förtroendevald för första gången vid valet 2014 eller omvald vid detta val och inte tidigare omfattats av andra pensionsbestämmelser för förtroendevalda och som när OPF-KL ska börja gälla inte uppnått 67 års ålder. Bestämmelsen gäller även heltidspolitiker som tillträtt under 2014.

Anmärkning angående årsregeln

- Varje ny mandatperiod ska betraktas som ett nytt tillträde till uppdrag och om den förtroendevalda vid tillträdet uppnått i 32a§ LAS angiven ålder gäller inte pensionsbestämmelsen.

Avgiftsbestämd ålderspension

Regler för avgiftsbestämd ålderspension

- Kommunen avsätter pensionsavgifter på 4,5 procent upp till 7,5 inkomstbasbelopp och på inkomst däröver avsätts 30 procent.
- Om pensionsavgiften är lägre än 3,0 procent av inkomstbasbeloppet utbetalas denna i kontant ersättning. Belopp understigande 100 kronor utbetalas inte.
- Pensionen kan tas ut tidigast från den tidpunkt som gäller för uttag av allmän pension.
- Pensionen betalas ut månadsvis livlångt eller som engångsersättning då pensionsbehållningen är högst 150 procent av inkomstbasbeloppet.

Pensionsinformation

- Information gällande pensionsgrundande inkomst och avsättningar av pensionsavgift ska lämnas löpande.

Ansökan om avgiftsbestämd ålderspension

- Den förtroendevalde ska lämna skriftlig ansökan till kommunens pensionshandläggare om utbetalning senast 3 månader före önskad utbetalning
- Blanketten finns hos Personalenheten.

Efterlevandeskydd

- Avgiftsbestämd ålderspension innehåller ett obligatoriskt efterlevandeskydd till familjen ifall den förtroendevalda avlider.
- Efterlevandeskyddet kan väljas bort inför att utbetalningen av avgiftsbestämd ålderspension ska påbörjas. Detta görs på samma blankett där man ansöker om utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension.

Ansökan om utbetalning av efterlevandeskydd

- Ansökan ska ske senast 6 månader efter inträffat dödsfall till kommunens pensionshandläggare.
- Blankett finns hos Personalenheten.

Sjukpension

Gäller förtroendevald med uppdrag i kommunen på minst 40 %.

Regler för sjukpension

- Sjukpensionen betalas ut under den tid den förtroendevalda har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning.
- Kommunen avsätter pensionsavgifter för avgiftsbestämd ålderspension under tiden med sjukpension.
- Det finns ett efterskydd på 270 dagar efter att förtroendevald avgått från uppdraget och sjuk- eller aktivitetsersättning beviljats.

Familjeskydd

Utbetalas vid dödsfall. Gäller förtroendevald med uppdrag i kommunen på minst 40 %.

Regler för familjeskydd

- Vid dags datum, 2016-12-14, gäller tidigare avtal, pensionsbestämmelser för förtroendevalda – PBF, för familjeskydd, tills dess att OPF-KLs centrala anvisningar antagits. De nya reglerna beräknas gälla från och med 1 januari 2018.

Ansökan

- Ansökan ska ske senast 3 månader efter inträffat dödsfall.
- Blankett finns hos Personalenheten.

Ersättning för pensionsförlust

- Fritidspolitiker med sammanlagda uppdrag på under 40 procent, har rätt till skälig ersättning för förlorad tjänstepension.
- Pensionsersättningen är 4,5 procent och beräknas på den sammanlagda ersättning för förlorad arbetsinkomst som betalats ut under året (enligt beslut Kf §70/2011-05-16).
- Pensionsersättningen betalas ut kontant vid ett tillfälle året efter det år förlusten uppstod. Ersättningen utbetalas till samtliga förtroendevalda som fått ersättning för förlorad arbetsinkomst utbetald och där pensionsersättningen överstiger 100 kr.
- Ingen ansökan för pensionsersättningen behövs.

Kf § 70

Dnr. 2011.0096

Kommunkontoret – höjning av ersättning för förlorad pensionsförmån för fritidspolitiker**Meddelas:**

Personal- och löneenheten

Beslut

Bestämmelser om ersättning till kommunalt förtroendevalda ändras i bilagan till § 4 från och med 1 januari 2011 enligt följande:

Ersättning för förlorad pensionsförmån utbetalas med automatik med 4,5 procent av det belopp som utbetalas i ersättning för förlorad arbetsförtjänst.

Ärendet

Höjning av ersättning för förlorad pensionsförmån för fritidspolitiker.

Ärendets tidigare behandling

Kommunfullmäktige beslutade den 16 april 2007 § 65 att förtroendevalda har rätt till ersättning för förlorad pensionsförmån med 3,5 procent av det belopp som utbetalas i ersättning för förlorad arbetsförtjänst.

Eftersom avsättningen numera är 4,5 procent för de flesta kommunanställda föreslår kommunkontoret att denna procentsats även ska gälla för fritidspolitiker från och med den 1 januari 2011.

Kommunstyrelsen föreslog den 26 april 2011 kommunfullmäktige besluta att Bestämmelser om ersättning till kommunalt förtroendevalda ändras i bilagan till § 4 från och med 1 januari 2011 enligt följande:

Ersättning för förlorad pensionsförmån utbetalas med automatik med 4,5 procent av det belopp som utbetalas i ersättning för förlorad arbetsförtjänst.
